

درس دوازدهم

ایران عزیز

درست و نادرست

- ۱ کشور ایران، از شمال و جنوب به دریا ختم می‌شود. ✓
- ۲ ایران زادگاه دانشمندان و شاعران بسیاری است. ✓

درک مطلب

با کمک شاعران و دانشمندان

- ۱ به نظر شاعر، کشور ایران چگونه به رونق و پیشرفت علم، خدمت کرده است؟
- ۲ وظیفه‌ی دانش‌آموزان در سربلندی کشور ایران چیست؟ درس خواندن و خدمت به کشور
- ۳ نام شاعران و دانشمندانی که در درس گفته شده، بگویید.

به این عبارات دقت کن.

■ نمکدان، یعنی جای نمک

■ یخدان، یعنی جای یخ

حالا تو بگو:

■ شمعدان، یعنی جای شمع

■ .. گلدان، یعنی جای گل

نمک + دان ← نمکدان

گاهی برای بیان عواطف واحساسات از نوشته‌های زیبایی استفاده می‌شود که اغلب دارای آهنگ است. این گونه نوشته‌ها را شعر می‌گویند. متن درس «ایران عزیز» شعر است. خواندن شعر به روح انسان آرامش می‌دهد. کشور ایران شاعران زیادی دارد. آیا شعرهای دیگری را به یاد داری تا برای دوستانت بخوانی؟

گوش کن و بگو

با دقت به داستان گوش کن و کارهای درست و نادرستی را که در آن بیان می‌شود، به خاطر بسپار.

حالا به صورت گروهی در مورد مطالبی که به خاطر سپرده‌اید، گفت‌وگو کنید. نیمی از گروه‌ها در مورد کارهای درست و نیم دیگر در مورد کارهای نادرستی که در متن داستان وجود دارد، با هم مشورت کنید.

حالا پاسخ‌هایتان را در کلاس بررسی کنید.

کتاب کار فارسی
درس دوازدهم
(ایران عزیز)

کلمات هم‌معنی

فریبا: زیبا

گسترده: پهن کرد

پرورد: پرورش داد

زادگاه: محل تولد

بود: هست، می‌باشد

سرزمین زرخیز: دارای خاک حاصل خیز

با معادن های با ارزش

کلمات مخالف

زیبا ≠ زشت

صبور ≠ عجول

کلمات هم‌خانواده

دل‌انگیز، دل‌خواه، دل‌پذیر

باقی، بقا، بقیه

عاشق، عشق، معشوق

دانش، دانشمند، دانش‌آموز

طمع، طماع، طماعانه

حریص: طمع‌کار

طمع: حرص، زیاده‌خواهی

زاد: به دنیا آورد

خلیج: پیش‌رفتن آب در خشکی

حفظ: نگهداری، نگهداری

نهراسیم: ترسیم

نهراسیم ≠ می‌ترسیم

بسیار ≠ کم

می‌ربایند، ربایش، ربودن

حفظ، حافظ، حفاظ

مقدس، تقدس، قدیس

صبور، صبر، صابر

خدمت، خادم، خدمه

دل‌انگیز: خوب و زیبا

رونق: رواج دادن

صبور: ... با حوصله

برازنده: مناسب

می‌ربایند: می‌دزدند

پاک ≠ ناپاک

خواب ≠ بیدار

زاد، زادگاه، زاییدن

حریص، حرص، حریصانه

نهراسیم، هراس، هراسناک

خطر، مخاطره، خطرناک

بخوان و بدان

درنا شعر کتاب درسی‌اش را بلند بلند می‌خواند. برنا گفت: «خواهر جان، اگر بخواهیم «شعر» را تعریف کنیم، چه می‌گوییم؟»

درنا گفت: «به متنی که آهنگ دارد و عواطف و احساسات شاعر را بیان می‌کند، «شعر» می‌گویند.»
به هر خط از شعر یک «بیت» می‌گویند.

در ترکیب بعضی کلمات با «دان»، کلمه‌ی جدیدی درست می‌شود که معنای دیگری دارد
و به معنای جای قرار گرفتن «همان کلمه» است.

برای بندنویسی بهتر باید اطلاعات و آگاهی بیشتری داشته باشیم و بسیار خوب است،
اگر درباره‌ی موضوعمان مطالعه کنیم.